

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การใช้เกมเพื่อฝึกการเขียนสะกดคำยาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเสนอตามลำดับต่อไปนี้

1. หลักสูตรภาษาไทยระดับประถมศึกษา
2. การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา
3. การเขียนสะกดคำ
4. เกมประกอบการสอนภาษาไทย
5. แนวคิดทฤษฎีและจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรภาษาไทยระดับประถมศึกษา

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ได้กำหนดให้ภาษาไทยอยู่ในกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ โดยกำหนดจุดประสงค์ของการสอนภาษาไทยไว้ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2535, หน้า 7)

1. มีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยมีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์อันเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา
2. สามารถใช้ภาษาติดต่อสื่อสาร ทั้งการรับรู้และถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิดอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล
3. สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล ตลอดจนสามารถใช้ภาษาในเชิงสร้างสรรค์ได้
4. มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่านและใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ สื่อมวลชน และแหล่งความรู้อื่นๆ

5. สามารถใช้ประสบการณ์จากการเรียนภาษาไทยมาช่วยในการคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา และวินิจฉัยเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

6. มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ถูกต้องต่อการเรียนภาษาไทยและวรรณคดี ทั้งในด้านวัฒนธรรมประจำชาติ และการสร้างเสริมความงามในชีวิต

สำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยนั้น จะต้องฝึกทักษะทั้ง 4 อย่างสัมพันธ์ต่อกัน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะสรุปได้ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2532, หน้า 11-13)

1. การฟัง เข้าใจเรื่องที่ฟัง สามารถจับใจความสำคัญ คิดวิเคราะห์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง มีความชื่นชมต่อภาษาไทย และใช้ทักษะการฟังในการเพิ่มพูนความรู้ ความคิด มีนิสัยและมารยาทที่ดีในการฟัง หากความรู้และความบันเทิงจากการฟังได้

2. การพูด มีความสามารถในการคิดลำดับเหตุการณ์ วิพากษ์วิจารณ์ สรุปความ มีทักษะในการพูดสนทนา เล่าเรื่อง รายงาน อภิปรายและบรรยายความรู้สึก พูดสื่อความได้ ชัดเจนถูกต้อง คล่องแคล่ว มีความชื่นชมต่อภาษาไทย มีมารยาทและบุคลิกภาพที่ดีและใช้ทักษะการพูดเพื่อความบันเทิงต่าง ๆ

3. การอ่าน มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอ่าน และสามารถนำไปใช้อ่านคำใหม่ ๆ ได้ มีทักษะในการอ่านในใจและอ่านออกเสียงได้ถูกต้องคล่องแคล่วรวดเร็ว สามารถจับใจความสำคัญต่าง ๆ คิดเชิงวิจารณ์และวิเคราะห์ในความสำคัญ ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่าน การให้พจนานุกรม การเลือก การใช้ การเก็บรักษาหนังสือ และการใช้ห้องสมุด ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและความเพลิดเพลินในยามว่าง

4. การเขียน มีทักษะในการเขียน เขียนได้ถูกต้อง รวดเร็ว เป็นระเบียบสวยงามและสื่อความได้ สามารถคิดลำดับเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เขียนแสดงความนึกคิดอย่างเสรี และเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ มีนิสัยที่ดีในการเขียน รักการเขียน และนำการเขียนไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้คือ

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 : สามารถเลือกฟัง และดูอย่างมีวิจารณญาณ พุดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 4.2 : สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อารีฟ สังคม และชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

(กรมวิชาการ, 2544ข, หน้า 12)

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะเป็นการจัดที่มุ่งปลูกฝังด้าน ปัญญา พัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และมุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ การจัดการเรียนรู้นั้นมีกระบวนการ และวิธีการที่หลากหลาย ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลาย สำหรับการจัดการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 นั้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ต้อง สนองตอบต่อความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยาพัฒนาการ และจิตวิทยาการเรียนรู้ ซึ่งจัดในลักษณะบูรณาการที่มีภาษาไทยและคณิตศาสตร์เป็นหลัก เน้นการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความสนุกสนานได้ปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ และมีทักษะพื้นฐานการติดต่อสื่อสาร (กรมวิชาการ, 2544ข, หน้า 21-23)

การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

ความมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา

หลักสูตรวิชาภาษาไทยสำหรับชั้นประถมศึกษา ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการสอนภาษาไทยไว้ดังนี้ “การสอนภาษาไทยมีความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในทางภาษา ให้มีความรู้ ความคิด ทักษะ และทัศนคติเหมาะสมกับวัย” ด้วยเหตุนี้ในการสอนวิชาภาษาไทย ครูจึงควรตระหนักถึงความมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุความมุ่งหมายตามต้องการ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านพัฒนาการทางภาษา คือ ความสามารถในการใช้ภาษาซึ่งเจริญขึ้นตามวัย ประกอบด้วย การแสดงออกทางความคิด การฟัง การอ่าน การพูด และการเขียน
2. ด้านความรู้ ประกอบด้วยเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่ครูนำมาสอนหรือเป็นสิ่งที่นักเรียนจะเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ จากการฟัง การอ่าน การค้นคว้าเพิ่มเติม มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการอ่าน การเขียน และการพูด อย่างถูกต้องในชีวิตประจำวัน
3. ด้านความคิด ภาษาจัดเป็นสื่อกลางในการแสดงความคิด ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากการที่ได้พูดระบายอารมณ์ เป็นเครื่องมือสื่อความ ดังนั้นจำเป็นต้องให้นักเรียนรู้จักการใช้ความคิดในการพิจารณาพิจารณาเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผล จากการฟัง การอ่าน แล้วสามารถถ่ายทอดความคิดของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างดีด้วยการเขียนและการพูด
4. ด้านทักษะ หมายถึง ความสามารถในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว และมีความชำนาญ วิชาภาษาไทย เป็นวิชาที่มุ่งฝึกทักษะให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้ดี ดังนั้นจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้มีความต่อเนื่อง มีการฝึกหัด และจัดให้ฝึกทักษะจนเกิดความชำนาญ ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
5. ด้านทัศนคติ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ชอบหรือไม่ชอบ ยอมรับหรือไม่ยอมรับ ต่อบุคคลหรือต่อสภาพการณ์ต่างๆ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าได้รับการจูงใจอย่างถูกวิธี สำหรับวิชาภาษาไทย ทัศนคติที่นักเรียนควรจะมีคือ มีความรู้สึกภาคภูมิใจในภาษาประจำชาติของตน มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ และเต็มใจที่จะรับการฝึกฝนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยดีและคล่องแคล่ว ทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน อย่างมีประสิทธิภาพ และสัมฤทธิ์ผล (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2526, หน้า 1-3)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาไทย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนภาษาไทยนั้น มิได้มุ่งเพียงการอ่านออกเขียนได้เท่านั้น แต่ยังมีมุ่งเน้นความเข้าใจภาษา การใช้ภาษาทั้งทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อความคิด ความเข้าใจ หาเหตุผล และแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ตลอดจนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน จึงควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนให้ถูกต้อง คล่องแคล่วโดยการฝึกทักษะแต่ละอย่างให้แม่นยำ แล้วจึงฝึกทักษะทั้ง 4 ให้สัมพันธ์กัน รวมทั้งส่งเสริมความคิดควบคู่กันไปด้วย
2. สอนให้ถูกต้องตามหลักการสอนภาษา โดยเริ่มต้นจากการเรียนคำก่อน ผู้เรียนจะต้องฝึกอ่านและเข้าใจความหมายของคำ รู้จักนำคำไปใช้แต่งประโยคให้ถูกต้องได้ใจความ จากนั้น ฝึกการนำประโยคไปเรียงต่อกันให้เป็นเรื่องราว หรือเป็นข้อความตามลำดับ การฝึกทักษะการใช้ภาษา เน้นการสื่อความหมายให้ตรงกัน ตลอดจนส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีวิจารณญาณในการใช้ภาษา
3. ฝึกให้ผู้เรียนรู้หลักเกณฑ์ทางภาษา ควบคู่ไปกับการใช้ภาษาและให้รู้วัฒนธรรมทางภาษา
4. ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และสังเคราะห์สิ่งที่ได้ฟังและอ่าน เพื่อฝึกความคิดการแก้ปัญหาและให้มีวิจารณญาณในการใช้ภาษา
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้และทักษะที่ได้จากการเรียนภาษาไทยไปใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารในชีวิตประจำวัน และใช้เป็นพื้นฐานในการเรียน กลุ่มประสบการณ์อื่น ๆ
6. ปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย โดยสอนให้เห็นคุณค่าและตระหนักในความสำคัญของภาษาไทย ทั้งในส่วนที่จำเป็นต้องใช้เพื่อการสื่อสารและในด้านอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ ในความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความจรรโลงใจ โดยใช้ธรรมชาติ บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นมาเป็นสื่อในการสอน
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านและใฝ่หาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต
9. สอดแทรกคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความมีระเบียบวินัย ความอดทน ความขยัน ความรับผิดชอบ ฯลฯ เพื่อให้การเรียนบรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตร

10. ฝึกให้ผู้เรียนเป็นคนช่างสังเกต จดจำและจดบันทึกสิ่งต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ทางภาษา ได้รับความรู้ ความเพลิดเพลิน และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

11. นำภาษาที่ใช้ในสังคมแวดล้อมมาเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้สัมพันธ์กับการเรียน และสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

12. ให้แบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน โดยเฉพาะในเรื่องการใช้ภาษาของครูในการสอนและสื่อความในโรงเรียน

13. เน้นพัฒนาการทางภาษาของผู้เรียน ในการวัดผลประเมินผลต้องคำนึงถึงวัยและระดับชั้น ผู้เรียนในชั้นต้น ๆ จะฝึกเรื่องที่มีโครงสร้างง่าย ๆ พอชั้นสูงขึ้นจะไปยากขึ้นและซับซ้อนขึ้นตามลำดับ

14. ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินผลการเรียนภาษาของตนเองเพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นตามลำดับ

15. ศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องทางภาษาของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้ถูกต้อง

16. สอนซ่อมเสริม เมื่อทราบว่าผู้เรียนขาดทักษะทางภาษาในด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จในการเรียนภาษาไทย

17. จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเรียนภาษาไทยด้วยความสนใจและสนุกสนาน โดยใช้เกม เพลง เป็นสื่อช่วย เพื่อให้ผู้เรียนชอบเรียนภาษาไทยและรักภาษาไทย

18. จัดทำหนังสือที่เหมาะสมมาให้ผู้เรียนอ่านมาก ๆ หรือส่งเสริมการอ่านหนังสือในห้องสมุดเพื่อให้ผู้เรียนอ่านคล่องและมีความรู้กว้างขวาง

(หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536, หน้า 17-18)

นอกจากนี้ หน่วยศึกษานิเทศก์ (2536, หน้า 19-20) ได้เสนอแนวทางการสอนภาษาไทยไว้ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยต้องจัดอย่างมีกระบวนการ เช่น การฝึกทักษะต่าง ๆ โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะ การฝึกความคิดและวิจารณ์ญาณในการใช้ภาษาไทยโดยใช้รูปแบบการฝึกทักษะกระบวนการคิด การฝึกให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนภาษาของตนเอง โดยใช้ทักษะกระบวนการพัฒนาเป็นต้น

2. วิธีสอนภาษาไทย ครูต้องรู้จักเลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสม โดยเลือกให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและกิจกรรมในทักษะต่าง ๆ วิธีสอนที่ควรนำมาใช้ เช่น การบรรยาย การอภิปราย การสาธิต การแบ่งกลุ่มค้นคว้า การแบ่งกลุ่มระดมความคิด การแบ่งกลุ่มทำงาน

การค้นคว้ารายบุคคล การสอนเป็นรายบุคคล การแสดงบทบาทสมมุติ การใช้เกมและเพลง ประกอบการสอน การใช้บทเรียนสำเร็จรูปหรือศูนย์การเรียนรู้ การใช้สถานการณ์จำลองและการสอนเป็นคณะ ฯลฯ

3. ทักษะที่จำเป็นในการสอนภาษาไทย การสอนภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา ครูควรมีทักษะทั่วไป ได้แก่ การกระตุ้นให้คิด การใช้คำถาม การเล่าเรื่อง การบรรยาย อธิบาย และแสดงความคิดเห็น การถ่านิทาน แต่งนิทาน การนำเสนอ การใช้คำแนะนำ ควบคุมและให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การสรุปความ การทำเกม และเล่นเกมต่าง ๆ การแสดงบทบาทสมมุติ และให้คำแนะนำวิธีแสดง การใช้ท่าทางสื่อความหมาย สำหรับทักษะเฉพาะ ได้แก่ การเลือกหนังสือ การอ่านหนังสือ รู้จักแยกความรู้ ความคิดและคุณธรรมที่สอดแทรกในเนื้อเรื่องได้อย่างเหมาะสม การใช้ภาษาเพื่อเป็นตัวอย่าง และเพื่อชี้แนะการใช้ภาษาที่ถูกต้อง สามารถสื่อสารได้ชัดเจน ถูกต้อง ตามระเบียบการใช้ถ้อยคำ

4. การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย สรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

4.1 คิดวิเคราะห์วิจารณ์ ให้ผู้เรียนสังเกตข้อความที่ครูสื่อสาร แล้วคิดวิเคราะห์ อภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ผู้รับสาร โอกาสที่ใช้ในการสื่อสารและวิธีการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักและเห็นความจำเป็นของการใช้ภาษาสื่อสารให้ถูกต้องเหมาะสม กับกาลเทศะและบุคคล

4.2 กำหนด ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ ให้ผู้เรียนวางแผนกำหนดวิธีการนำเสนอ จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกซ้อมการนำเสนอ

4.3 ปฏิบัติด้วยความชื่นชม ให้ผู้เรียนปฏิบัติตามแผน โดยการนำเสนอด้วยวิธีการ ภาษาและ โครงเรื่องที่ ได้กำหนดไว้ โดยครูคอยกระตุ้นและให้กำลังใจให้ผู้เรียนปฏิบัติด้วยความชื่นชม

4.4 ประเมินระหว่างปฏิบัติ ขณะที่ผู้เรียนนำเสนอครูคอยแนะนำให้ผู้เรียนสังเกต การนำเสนอของตนว่า มีข้อบกพร่องอะไร มีสาเหตุมาจากอะไร และจะมีแนวทางแก้ไขปรับปรุง อย่างไร

4.5 ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ เมื่อผู้เรียนได้สังเกตและประเมินตนเอง จนทราบ ข้อบกพร่องและวิธีปรับปรุงตนเองแล้ว ให้ผู้เรียนปรับปรุงการนำเสนอของตนให้ดีขึ้น

4.6 ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจ เมื่อผู้เรียนได้ปรับปรุงการนำเสนอของตนจนดีขึ้นแล้ว ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติซ้ำ ๆ จนเกิดทักษะ แล้วให้ผู้เรียนอภิปรายถึงผลที่ได้จากการนำเสนอ

สื่อการเรียนการสอนภาษาไทย

การสอนภาษาไทยเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ที่ครูจะต้องให้ความสนใจ และศึกษาเป็นพิเศษ นอกจากศึกษาตัวนักเรียนแล้วยังต้องศึกษาถึงวิธีการ กิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย ที่จะนำมาช่วยสอนให้การเรียนของนักเรียน และการสอนภาษาของครูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สื่อแต่ละชนิดจะมีลักษณะเฉพาะที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียน การสอนที่แตกต่างกัน ดังนั้น ครูจึงควรพิจารณาเลือกใช้สื่อให้เหมาะสม โดยยึดหลักต่อไปนี้

1. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา
2. เหมาะสมกับวัยและความต้องการของนักเรียน
3. มีลักษณะเร้าความสนใจ
4. ช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย
5. ช่วยประหยัดเวลาทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้น
6. ควรเป็นสื่อที่จัดหา หรือจัดทำได้ง่าย ครูสามารถทำเองได้ หรืออาจให้นักเรียน

ช่วยทำสามารถใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่า

(หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534, หน้า 107)

การเขียนสะกดคำ

ความหมายของการเขียนสะกดคำ

ราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 (2525, หน้า 784) ได้ให้ความหมายของคำว่าการสะกดคำ หมายถึง เขียนหรือบอกตัวอักษรที่ประกอบกันเป็นคำ

บันลือ พฤษะวัน (2533, หน้า 115) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การสะกดคำ คือ การสอนให้เด็กรู้จักหลักเกณฑ์ของการเรียงลำดับตัวอักษรภายใต้คำหนึ่งๆ เพื่อจะได้ออกเสียงได้อย่างชัดเจน และเขียนคำนั้น ได้อย่างถูกต้อง

ทวีศรี จันทร์เยี่ยม (2532, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำไว้ว่าหมายถึง การเขียนโดยใช้พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดการ์นต์ เรียบเรียงเป็นคำให้ถูกต้องและมีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525

สมศักดิ์ สินธุระวิชญ์ (2529, หน้า 59) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำไว้ว่า การเขียนสะกดคำ หมายถึง ความสามารถในการเขียนพยัญชนะ สระ ได้อย่างถูกต้องในการเขียนคำต่างๆ

Webster (1994, p.1289) ได้ให้ความหมายของการสะกดคำไว้ว่า การสะกดคำ คือ ศิลปะหรือเทคนิคกลวิธีในการจัดเรียงลำดับตัวอักษรต่างๆ ให้เป็นคำโดยเรียงพยัญชนะ สระ ได้อย่างถูกต้อง

จากความหมายของการเขียนสะกดคำข้างต้น พอสรุปได้ว่า การเขียนสะกดคำ หมายถึง ความสามารถในการเขียนเรียงลำดับอักษร ได้แก่ พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกดและตัวการันต์ ได้ถูกต้องตามหลักพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2538) และสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

ความสำคัญของการเขียนสะกดคำ

การเขียนสะกดคำเป็นแขนงหนึ่งของการเขียน เป็นพื้นฐานของการศึกษาทุกระดับชั้น ในการเรียนการเขียนสะกดคำ นักเรียนจำเป็นที่จะต้องรู้จักสะกดคำได้ถูกต้องก่อน รู้จักกฎเกณฑ์ของการเรียงลำดับของพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด จึงจะสามารถเขียนประโยคและเรื่องราวได้ ถ้านักเรียนเขียนสะกดคำไม่ได้ นักเรียนจะไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่ผู้อื่นเขียน และไม่สามารถเขียนแสดงความคิดของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ดังนั้นการเขียนสะกดคำให้ถูกต้องนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเขียนเป็นอย่างมาก ถ้าข้อความที่เขียนผิดไป อาจทำให้ความหมายคลาดเคลื่อน ก่อให้เกิดความเสียหายได้ นักเรียนควรได้รับการฝึกเขียนสะกดให้ถูกต้องเมื่อเริ่มเขียนคำ เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักคำต่างๆ ที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วรรณิ โสมประยูร (2533, หน้า 489) กล่าวถึงการเขียนสะกดคำว่าการเขียนสะกดคำ เป็นรากฐานที่สำคัญของการเขียน ซึ่งผู้เขียนจำเป็นต้องรู้หลักต่างๆ เพื่อช่วยให้สามารถเขียนสะกดคำได้ถูกต้องและทำให้การสื่อความหมายมีประสิทธิภาพ

ในด้านการสื่อความหมายนั้น วรรณิ อักษรพงศ์ และคณะ (2534, หน้า 221) ได้แสดงความคิดเห็นพอสรุปได้คือ การเขียนหนังสือผิดทำให้การสื่อสารขาดประสิทธิภาพ เพราะการเขียนสะกดคำ หรือข้อความผิด ทำให้การสื่อความหมายผิดไปจากเจตนาหรือความต้องการของผู้เขียน เช่นเดียวกับการเขียนหนังสือ ถ้าเขียนสะกดผิด ความหมายของคำก็จะเปลี่ยนไป ผู้อื่นจะเข้าใจความหมายต่างจากที่ผู้เขียนต้องการ หรือไม่เข้าใจความหมายเลย ทำให้สื่อความหมายกันไม่ได้ เช่น ฉันทักกระเป่าใบนี้ กับฉันทักกระเป่าใบนี้ นอกจากนั้นการเขียนสะกดคำผิดยังแสดงให้เห็นถึงความไม่เอาใจใส่ ไม่ระมัดระวังในการใช้ภาษาของผู้เขียน บ่งบอกถึงระดับสติปัญญา ระดับการศึกษาของผู้เขียน ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านหมดศรัทธาตัวผู้เขียนและงานเขียนลงได้ เนื่องจากการสะกดคำได้ถูกต้องเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ข้อเขียนต่างๆ น่าอ่าน ถ้ามีคำสะกดผิดอยู่ ข้อเขียนจะด้อยคุณค่าลง

สมพร มั่นตะสูตร (2526, หน้า 37) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการสะกดคำไว้ว่า “การสะกดคำเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการวางรากฐานของการเรียนเด็กๆ จำเป็นต้องรู้จักสะกดคำให้ถูกต้องก่อน จึงจะเขียนเป็นเรื่องเป็นราวได้”

ประทีป แสงเปี่ยมสุข (2538, หน้า 54) ได้กล่าวถึงตัวสะกดว่า เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยให้ข้อเขียนต่างๆ น่าอ่าน หากงานเขียนหรือข้อเขียนใดๆ ก็ตามมีคำที่สะกดผิดอยู่ด้วยก็จะทำให้ข้อเขียนที่คตินั้นมีคุณค่าน้อยลง

จะเห็นได้ว่า การเขียนสะกดคำให้ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับนักเรียนเป็นอย่างมาก ดังนั้นครูจำเป็นต้องรู้หลักการเขียนสะกดคำ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกฝนการเขียนสะกดคำได้ถูกต้องและจดจำคำต่างๆ ได้อย่างแม่นยำ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การสอนเขียนสะกดคำ

การเขียนสะกดคำเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในด้านภาษาเขียนเพราะทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายที่ถูกต้องจากเรื่องราวต่างๆ ได้

ในการสอนเขียนสะกดคำ ครูจำเป็นต้องฝึกฝนนักเรียนอย่างสม่ำเสมอทุกระดับชั้น เพราะการเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง จะช่วยผู้เขียนอธิบายความคิดเห็นที่ตนต้องการด้วยถ้อยคำที่ถูกต้อง ชัดเจน สละสลวย ทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจข้อความที่อ่านได้รวดเร็วและถูกต้อง นอกจากนั้นยังทำให้ผู้เขียนเกิดความมั่นใจในตนเอง โดยไม่พึ่งพจนานุกรมบ่อยครั้งอีกด้วย ในการเขียนคำนักเรียนจะเขียนได้ถูกต้องก็ต่อเมื่อได้เรียนรู้เกี่ยวกับคำนั้นๆ มาก่อน คือ นักเรียนเข้าใจความหมายและการออกเสียงของคำนั้นได้ถูกต้องชัดเจน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาศาราช, 2529, หน้า 132)

กรมวิชาการ (2524, หน้า 49-50) ได้เสนอแนะกระบวนการสอนเขียนสะกดคำไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนเห็นคำ
2. ให้นักเรียนได้ยินการออกเสียงคำที่ชัดเจนถูกต้อง
3. ให้นักเรียนฝึกลูกออกเสียงคำที่จะเขียนให้ชัดเจนถูกต้อง
4. ให้นักเรียนรู้ความหมายและการใช้คำนั้น
5. ให้นักเรียนเขียนคำ

ประเทิน มหาจันทร์ (2519, อ้างใน สมพิศ มาพวง, 2541, หน้า 12) ได้เสนอแนะลำดับขั้นของการสอนสะกดคำไว้ดังนี้

1. ความหมายและการออกเสียง ครูควรให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำ มองดูคำพร้อมกับออกเสียงคำนั้น และสามารถเขียนเป็นประโยค โดยใช้คำเหล่านั้นให้ถูกต้องด้วย
2. การมองเห็นรูปคำ ครูให้นักเรียนเห็นรูปคำที่สะกด และส่วนประกอบต่าง ๆ แยกคำออกเป็นพยางค์ ออกเสียงคำนั้น ๆ เป็นพยางค์แล้วสะกดเป็นคำอีกครั้งหนึ่ง
3. การรำลึกถึงคำ ครูให้นักเรียนมองคำแล้วสะกดคำนั้น โดยไม่ต้องดูและตรวจทานว่าสะกดคำถูกต้องหรือไม่ ถ้าสะกดผิดให้นักเรียนย้อนกลับไปทำตามข้อ 1, 2 และ 3 อีกครั้งหนึ่ง
4. การเขียนคำ ครูให้นักเรียนเขียนคำนั้นให้ถูกต้องจากความจำ ใส่สระ วรรณยุกต์ให้ถูกที่ แล้วตรวจสอบความเขียนคำเหล่านั้นได้ถูกต้อง ชัดเจนหรือไม่
5. การทบทวนให้เด็กเขียนคำ ครูทบทวนให้นักเรียนเขียนคำโดยไม่ต้องดูแบบ ถ้าเขียนถูกสามครั้งก็แสดงว่านักเรียนรู้จักคำนั้นแล้ว และจะช่วยให้เด็กจำได้แม่นยำยิ่งขึ้น โดยการให้นำคำนั้นไปเขียนประโยค เขียนเรียงความเป็นต้น

นอกจากนี้ สมศักดิ์ สินธุระเวช (2529, หน้า 64-65) ได้เสนอแนะการดำเนินการสอนเขียนสะกดคำไว้เป็นลำดับขั้นดังนี้

1. ขั้นเลือกคำ คราวละ 8 – 10 คำ
2. ขั้นให้รู้จักคำ
  - 2.1 ให้รู้ความหมาย ขั้นนี้ใช้วิธีการอภิปราย มีพจนานุกรมประกอบ
  - 2.2 ให้สะกดคำ
  - 2.3 ให้นำคำไปใช้
  - 2.4 กิจกรรมเพิ่มเติม กิจกรรมที่ให้นักเรียนทำมีดังต่อไปนี้
    - 2.4.1 ให้รวบรวมคำศัพท์ไว้ในสมุด เรียบเรียงไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น เรียงตามพยัญชนะ เรียงตามความหมาย
    - 2.4.2 หาประโยคหรือข้อความสั้น ๆ มาให้เติมคำศัพท์
    - 2.4.3 เขียนรายงานคำที่มักสะกดผิด
    - 2.4.4 ฝึกการเขียนเรียงความ แล้วให้ใช้พจนานุกรม ตรวจสอบตัวสะกดตัวการันต์ ของตนเองหรือของเพื่อน
    - 2.4.5 แข่งขันการเขียนสะกดคำบนกระดานดำ
3. ขั้นทดสอบ
  - 5.1 ให้สะกดคำเหล่านั้น
  - 5.2 ให้บอกความหมายของคำเหล่านั้น

5.3 ให้นำคำเหล่านั้นไปแต่งประโยค

5.4 ให้เขียนคำเหล่านั้นตามที่ระบุออก

จากแนวคิดเกี่ยวกับการสอนเขียนสะกดคำ พอสรุปได้ว่า การสอนเขียนสะกดคำให้ได้ผลดีนั้น ครูจำเป็นต้องสอนให้ไปทำตามลำดับขั้นตอน จากขั้นง่าย ๆ ก่อน คือ ขั้นรู้จักคำโดยเห็นภาพรวมของคำนั้นเสียก่อนว่ามีลักษณะอย่างไร แล้วจึงค่อยสอนให้ยากขึ้นในขั้นสะกดคำจดจำคำนั้นว่าประกอบด้วยส่วนต่างๆอะไรบ้าง จากนั้นฝึกเขียนแล้วทบทวนหรือตรวจสอบความถูกต้องในการเขียนสะกดคำโดยใช้พจนานุกรมอีกครั้ง

ปัญหาและสาเหตุของการเขียนสะกดคำผิด

การเขียนสะกดคำผิดนับว่าเป็นปัญหาใหญ่ เพราะการเขียนสะกดคำผิดโดยไม่รู้หลักเกณฑ์อาจเป็นสาเหตุทำให้การสื่อสารล้มเหลวได้ ปัญหาการเขียนสะกดคำผิดที่พบมากในการเรียนการสอน คือ การเขียนพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และตัวการันต์ผิด โดยใช้รูปวรรณยุกต์ผิดหรือใส่วรรณยุกต์ผิดที่ ปัจจุบันจะพบว่านักเรียนแต่ละระดับชั้นเขียนสะกดคำได้ไม่ถูกต้องซึ่งอาจมีสาเหตุ ดังนี้

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2534, หน้า 290–298) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดไว้ดังนี้คือ

1. เขียนผิดเพราะไม่ทราบความหมายของคำ

คำในภาษาไทยมีเสียงตรงกันมากแต่สะกดการันต์ต่างกัน และมีความหมายต่างกัน อาจทำให้ผิดในเรื่องสะกดการันต์ได้ง่าย ถ้าหากจำแต่เสียงโดยไม่ได้พิจารณาถึงความหมายเฉพาะของคำแต่ละคำ เช่น มีเสียง พัน เสียงเดียว อาจจะเขียนเป็น พัน พันธุ์ ภัณฑ์ พรรณ พรรค เป็นต้น ซึ่งแต่ละคำมีความหมายต่างกัน คำที่มักเขียนผิดบ่อยๆ เช่น บิณฑบาต เขียนเป็น บิณฑบาตร เลือกรสร เขียนเป็น เลือกรสรค์

2. เขียนผิดเพราะใช้แนวเทียบผิด

คำบางคำเมื่อจะเขียนไม่มั่นใจ มักจะใช้วิธีเทียบเคียงกับคำอื่นๆ ซึ่งเคยรู้มาแล้ว จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เขียนหนังสือผิด คำบางคำมีความหมายหรือรูปศัพท์ ตลอดจนภาษาต่างกันจะใช้กฎอันเดียวกันไม่ได้ คำพวกนี้จึงควรพิจารณาจดจำเป็นคำๆไป เช่น อานิสงส์ เขียน อานิสงษ์ เพราะนำไปเทียบกับพระสงฆ์

3. เขียนผิดเพราะออกเสียงผิด

คำบางคำบางคนออกเสียงไม่ตรงหรือออกเสียงไม่ชัด เลยตัดสินใจเมื่อเขียน จึงผิดด้วย เช่น เครื่องราง เขียนเป็น เครื่องกลาง เพราะออกเสียงเป็น เครื่อง – ลาง เป็นต้น

4. เขียนผิดเพราะมีประสบการณ์ผิด

เห็นคำนั้น ๆ มาจนเคยชิน และเป็นคำที่ใช้กันผิดเสมอจนจำได้ติดตา ซึ่งอาจเห็นจากหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น ศิริยะ เขียนเป็น ศรียะ

5. เขียนผิดเพราะไม่รู้หลักภาษา เช่น มรณภาพ เขียนเป็น มรณะภาพ เพราะไม่รู้หลักการเขียนวิสรรชนีย์ เป็นต้น

ปรีชา หิรัญประดิษฐ์ (2532, หน้า 83–84) กล่าวถึงสาเหตุการเขียนสะกดผิดว่า เกิดจากการที่ผู้เขียนไม่สังเกตและไม่เอาใจใส่ในการเขียน จึงควรจดจำและสังเกตคำที่มักเขียนสะกดผิดว่าสะกดอย่างไรจึงจะถูกต้อง ถ้าไม่มั่นใจควรยึดพจนานุกรมเป็นหลัก บางครั้งอาจเกิดจากการพูดฝึกจนเคยชิน จึงควรพูดให้ถูกต้อง เช่น ตัว ร ล ควบกล้ำ จะช่วยให้เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง

นอกจากนี้ ศิริพรรณ เจียวชะอุ่ม (2538, หน้า 13) ได้สรุปสาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดไว้ดังนี้

1. นักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับคำผิด โดยเห็นแบบที่เขียนสะกดคำผิด
2. นักเรียนไม่รู้หลักภาษา เช่น ไม่รู้หลักการประวิสรรชนีย์ หลักการใช้ ศ ษ หลักการสะกดการันต์ หลักมาตราตัวสะกด และอื่น ๆ เป็นต้น
3. นักเรียนไม่ทราบความหมาย เพราะคำไทยมีคำพ้องเสียงทำให้ความหมายสับสน เช่น กัณฑ์ – กรรม จันทร์ – จรรจ์ ฯลฯ
4. นักเรียนฟังไม่ชัด เพราะคำไทยมีคำควบกล้ำ เช่น คราว คลอง กรอง กลอง เป็นต้น
5. นักเรียนไม่สามารถถ่ายถอดคำตามเสียงคำที่มาจากภาษาอังกฤษ ซึ่งเขียนแตกต่างจากเสียงได้ เช่น ซอล์ก ดอกเตอร์ แท็กซี เป็นต้น
6. นักเรียนใช้คำที่มี ร ล รร (ร หัน) ไม่ถูก เช่น ลาว – ราว ลาด – ราด บรรณาธิการ – บันณาธิการ เป็นต้น

จากสาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดที่กล่าวมา พอสรุปได้คือ การเขียนสะกดคำผิดมีสาเหตุมาจากตัวครูผู้สอน ตัวนักเรียนและวิธีการสอน ดังนั้นครูผู้สอนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสะกดคำได้ถูกต้อง โดยวิธีการสอนที่หลากหลาย ฝึกการเขียนมากรๆ บ่อยครั้ง และจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก เช่น จัดให้มีการแข่งขัน สะกดคำ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเขียนคำให้ถูกต้องมากขึ้น

เกมประกอบการสอนภาษาไทย

ความหมายของเกมประกอบการสอน

วีณา วโรตมะวิชัย (2535, หน้า 214) ได้กล่าวถึงเกมว่า เกม หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เล่นพยายามที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย โดยอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ที่กำหนด และ ภิญโญ บุญทอง (อ้างใน แว่ววดี ปัญญาเรือง, 2538, หน้า 26) ได้กล่าวว่า เกม หมายถึง การเล่นที่มีกฎกติกา

สุกิจ ศรีพรหม (2544, หน้า 72) กล่าวไว้ว่า เกม หมายถึง การเล่นที่ประกอบด้วยผู้เล่นอาจเล่นเป็นรายบุคคลเพื่อแข่งขันกับตนเอง หรือการเล่นเป็นกลุ่มที่มีการแข่งขันกันในระหว่างผู้เล่นด้วยกัน ซึ่งเกมจะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีป่นเล่น (Play way Method) และ Bechtol and Conte (1976, อ้างใน สุกิจ ศรีพรหม, 2544, หน้า 74) กล่าวว่า เกมเป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความสนุกสนาน มีการแข่งขัน โดยมีจุดประสงค์เฉพาะและมีกฎเกณฑ์ปฏิบัติ เกมนั้นอาจเป็นเกมที่ใช้กำลังกายหรือกำลังสมองก็ได้

นอกจากนี้ ชาลูนชัย ศรีไสยเพชร (2525, หน้า 162) ได้กล่าวถึง เกมประกอบการสอนว่า หมายถึง เกมที่ครูผู้สอนคิดขึ้นใช้ประกอบบทเรียนที่สอน เพื่อให้บทเรียนน่าสนใจ น่าเรียนสนุกสนาน เพลิดเพลิน ทั้งยังช่วยให้นักเรียนจดจำบทเรียนได้ง่ายและเร็วอีกด้วย

จากความหมายของเกมที่กล่าวไว้ข้างต้น พอสรุปได้ว่าเกมเป็นกิจกรรมที่มีการแข่งขัน อาจแข่งขันกันระหว่างสองฝ่าย โดยแต่ละฝ่ายอาจจะมีคนเดียวหรือหลายคน ซึ่งการแข่งขันมีจุดประสงค์เฉพาะและมีกฎเกณฑ์ปฏิบัติ เกมนั้นอาจเป็นเกมที่ใช้กำลังกายหรือกำลังสมองก็ได้ และการนำเกมมาประกอบการสอนนั้นเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เกิดการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรง เกมจึงมีคุณค่าในการใช้ประกอบการสอน

ความสำคัญของเกมประกอบการสอนภาษาไทย

เกมประกอบการสอนภาษาไทย จัดเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยเร้าใจให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนเห็นคุณค่า เกิดความเข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้น นอกจากนี้ เกมประกอบการสอนยังช่วยฝึกทักษะได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย การจัดกิจกรรมแต่ละชนิดจะต้องมีความมุ่งหมายเฉพาะว่าต้องการฝึกทักษะด้านใดที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียน นอกเหนือไปจากความสนุกสนานเพลิดเพลินที่นักเรียนจะได้รับ ลักษณะของเกมที่จะนำมาประกอบการสอนภาษาไทยนั้น ควรจะได้มีการดัดแปลงให้เหมาะสมกับเนื้อหา ตลอดจนคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนด้วย ในการเล่นมีหลักสำคัญคือ ต้องมุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนให้มากที่สุด โดยที่ครูอาจจะหาการเล่นต่าง ๆ ที่คิดขึ้นเองบ้าง หรือดัดแปลงจากการเล่นอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วบ้างก็ได้

เกมประกอบการสอนภาษาไทย ควรจัดให้เล่นแข่งขันเป็นหมู่จะศึกษาเป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้รู้จักมีความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน สิ่งสำคัญก็คือต้องพยายามให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง และในการเล่นนี้เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ครูสามารถประเมินผลผลการเรียนการสอนได้อย่างดีอีกด้วย

วัตถุประสงค์ในการใช้เกมประกอบการสอนภาษาไทย

แนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ได้เสนอแนะแนวการใช้เกมประกอบการสอนภาษาไทยว่า มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาด้วยองค์ประกอบย่อยของภาษาต่างๆจนเกิดความแม่นยำ สามารถอ่านเรียบเรียงคำเป็นประโยค สะกดคำได้ เขียนคำ และประโยคได้

วิไลพร ธนสุวรรณ (2534, หน้า 92-93) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการใช้เกมประกอบการสอนไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยย้ำสิ่งที่เรียน ไปแล้ว ทั้งด้านคำศัพท์ รูปประโยค และการออกเสียง
2. เพื่อเป็นการเร้าความสนใจ ให้นักเรียนอยากเรียนรู้เพิ่มขึ้น
3. เพื่อช่วยขจัดจุดอ่อนในด้านการใช้ภาษาของนักเรียนด้วยการนำสิ่งที่เป็นปัญหาของนักเรียนมาฝึกซ้ำในรูปแบบของการเล่นปนเรียน
4. เพื่อช่วยฝึกความฉับไวในการคิด กระทำความเข้าใจ การปฏิบัติตามคำสั่ง การยอมรับกติกา และการใช้ภาษาอย่างอัตโนมัติ
5. เพื่อส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษา
6. เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
7. เพื่อให้นักเรียนฝึกการแก้ปัญหา รู้จักสังเกต จดจำ คิดหาเหตุผล และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
8. เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์จากการเล่น สามารถนำไปใช้ในการปรับตัวในสังคม
9. เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการทำงานกลุ่ม รู้จักการยอมรับผู้อื่น เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้ด้วย บรรยากาศการทำงานร่วมกันอย่างเป็นมิตร สนุกสนาน

ลักษณะของเกมประกอบการสอนภาษาไทย

เกมประกอบการสอนที่คตินัน อัจฉรา ชิวพันธ์ (2526, หน้า 4) ได้เสนอแนะว่าควรมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจ และมีความสุขสนุกสนานในการเล่น พร้อมทั้งเป็นการฝึกทบทวนเนื้อหาจากบทเรียนด้วย

2. ใช้เวลาในช่วงสั้น ๆ

3. มีคำสั่งและกติกาในการเล่นชัดเจนไม่ซับซ้อน

4. ถ้า “การเล่น” มีลักษณะเป็นการแข่งขัน ควรที่จะง่ายในการตรวจสอบ และการตัดสินใจให้คะแนน

5. ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง

6. ครูควรควบคุมดูแลการเล่นให้อยู่ในขอบข่ายที่ไม่รบกวนห้องข้างเคียง ถ้าหาก “การเล่น” ใดที่ครูเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะเล่นในห้องเรียน ก็ควรรหาสถานที่ใหม่

7. ในกรณีที่ต้องการใช้สถานที่ที่กว้างกว่าห้องเรียน ก็ควร ได้จัดเตรียมสถานที่นั้นไว้ล่วงหน้า

8. “การเล่น” แต่ละชนิด ควรใช้อุปกรณ์ที่สามารถประดิษฐ์ขึ้นเองได้ง่าย ๆ และสามารถนำมาดัดแปลงใช้เป็นอุปกรณ์การสอนได้อย่างดี

9. การเล่นนั้นควร ได้ให้นักเรียนมีการเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายบ้างตามสมควร

ประโยชน์ของเกมประกอบการสอนภาษาไทย

เกมเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าต่อเด็ก การนำเอาเกมมาใช้ประกอบการสอนภาษาไทย จัดเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยเราใจ ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น และเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนเห็นคุณค่า เกิดความเข้าใจในบทเรียน และช่วยฝึกทักษะให้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย อัจฉรา ชิวพันธ์ (2526, หน้า 3) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเกมประกอบการสอนภาษาไทยดังนี้

1. ช่วยให้เกิดพัฒนาการทางด้านความคิดให้กับนักเรียน

2. ช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

3. ช่วยในการฝึกทักษะทางภาษา และทบทวนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ

4. ช่วยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถที่มีอยู่

5. ช่วยประเมินผลการเรียนการสอน

6. ช่วยให้นักเรียนเกิดความเพลิดเพลิน และผ่อนคลายความตึงเครียดในการเรียน

7. ช่วยจูงใจและเร้าความสนใจของนักเรียน

8. ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามัคคี รู้จักการเอื้อเฟื้อช่วยเหลือกัน

9. ช่วยฝึกความรับผิดชอบ และฝึกให้นักเรียนรู้จักการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์

10. ช่วยให้ครูได้เห็นพฤติกรรมของนักเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

11. ใช้เป็นกิจกรรมชั้นนำเข้าสู่บทเรียน เสริมบทเรียน และสรุปบทเรียน

นอกจากนี้ สุทธิ สตรีพรหม (2544, หน้า 75) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเกมประกอบการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา

2. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายอารมณ์ตึงเครียด

3. ช่วยให้เกิดความสนใจในการเรียน และกระตุ้นให้อยากเรียน

4. ช่วยให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างเต็มความสามารถ

5. ช่วยให้ผู้รู้จักตนเอง และเกิดการยอมรับ

6. เป็นการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ

เทคนิควิธีการใช้เกมประกอบการสอนภาษาไทย

อังฉรา ชีวพันธ์ (2526, หน้า 4) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการนำเกมมาใช้ประกอบการสอนภาษาไทยไว้ว่า เกมควรมีลักษณะดังนี้ คือ

1. ต้องมีส่วนช่วยให้ความมุ่งหมายของการสอนนั้น ๆ สัมฤทธิ์ผล

2. ต้องช่วยฝึกฝนบททวนบทเรียน

3. ต้องส่งเสริมให้นักเรียนได้รับประโยชน์และเห็นคุณค่าในการเรียนด้วย มิใช่เล่น

เพื่อความสนุกอย่างเดียว

4. ถ้าเป็นเกมใหม่ ๆ ครูต้องให้นักเรียนเข้าใจความมุ่งหมายและวิธีการเล่นอย่างชัดเจน

5. ในการเล่นเกมแต่ละครั้งครูจะต้องเน้นให้นักเรียนเล่นตามกฎเกณฑ์หรือระเบียบที่วางไว้และสาธิตการเล่นที่ถูกต้องให้นักเรียนดูอย่างแจ่มแจ้ง

6. กำหนดเวลาในการเล่นไว้ให้แน่นอน ไม่ควรล่าช้าเกินไป

7. ในการจัดแบ่งหมู่แข่งขัน ครูควรจัดคละกันระหว่างนักเรียนที่เรียนเก่งและเรียนอ่อน เพื่อฝึกให้รู้จักการช่วยเหลือกันและเกิดกำลังใจในการเล่น

8. ครูต้องมีส่วนเน้นเรื่องความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ความสำคัญของการเล่นไม่ได้อยู่ที่การแพ้หรือชนะ แต่อยู่ที่การแสดงน้ำใจต่อกัน ความร่วมมือกัน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึงกัน

9. ในการจัดกิจกรรม ครูควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดอุปกรณ์ประกอบการเล่น บ้างหรือส่งเสริมให้นักเรียนลองคิดหาการเล่นที่จะมาใช้ประกอบการเรียนและการสอนเองบ้างก็ได้

10. เกมใดที่มีวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ควรจัดเก็บไว้เป็นชุด ๆ ตามชนิดของการเล่น จัดใส่ซองเป็นชุด ๆ เขียนรายชื่อและความมุ่งหมายประกอบไว้ และเก็บไว้ใช้ได้ต่อไปอีกช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายแรงงาน ได้มาก

ดังนั้น การเลือกใช้เกมประกอบการสอนของครูผู้สอนจึงเป็นสิ่งจำเป็น ถ้าใช้ได้เหมาะสมก็จะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้เร็วยิ่งขึ้น ทั้งยังช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้มีชีวิตชีวา ไม่น่าเบื่อหน่าย นอกจากนี้ สุกิจ ศรีพรหม (2544, หน้า 75) ได้ให้แนวคิดในการใช้เกมประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ให้ระลึกอยู่เสมอว่า เกมเป็นเพียงสื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ในการสอนเท่านั้น เกมเป็นส่วนช่วยให้เกิดการฝึกฝนในสิ่งที่เลือกสรรแล้ว และใช้ในการทบทวนสิ่งที่น่าสนใจและขาดหายไป

2. ในการสอนเกมใหม่ ครูต้องแน่ใจว่านักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ของการเล่น และเข้าใจวิธีการเล่นอย่างแจ่มแจ้งแล้ว

3. ฝึกนักเรียนให้เล่นตามกฎระเบียบกติกาและมารยาทของเกมนั้น ๆ

4. ควรหลีกเลี่ยงการเล่นเกมที่ใช้เวลานาน เกมที่มีวิธีการเล่นที่ซับซ้อน และเกมที่กติกาไม่แน่นอน

5. เลือกเกมที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของนักเรียน

6. การเล่นเกมต้องมีการกำหนดสัญญาณเริ่มและหยุดเล่น ต้องหยุดเล่นเมื่อหมดเวลา

7. ให้เน้นความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย

8. ผู้สอนควรส่งเสริมให้นักเรียนสร้างเกมขึ้นเล่นเอง โดยให้สร้างเกมที่ช่วยส่งเสริมทางการเรียน

9. ผู้สอนควรมีการประเมินพฤติกรรมของนักเรียนขณะที่มีการเล่นเกม

แนวคิดทฤษฎีและจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

การเรียนรู้ภาษาเป็นสิ่งที่ซับซ้อน การที่เด็กจะเรียนรู้ภาษาได้ดีนั้น มีแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ได้อธิบายเกี่ยวกับการเรียนรู้ไว้โดยมีความคิดที่แตกต่างกันอยู่ 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีที่เน้นความสำคัญของอวัยวะในร่างกายและสมอง และทฤษฎีที่เน้นความสำคัญของสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ของเด็กในการเรียนรู้ภาษาแม่ ซึ่งมีนักจิตวิทยาการศึกษาได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีดังกล่าวไว้มีรายละเอียดดังนี้

1. Lennerberg กับทฤษฎีสรีรศาสตร์ทางภาษามีความเห็นว่ายวาระต่างๆ และสมองเป็นรากฐานของความสามารถทางภาษาของบุคคล ถ้าหากเด็กมีพัฒนาการทางร่างกายปกติไม่พิการ เด็กย่อมมีความพร้อมที่จะเรียนภาษาได้ดี สมองส่วนซ้ายจะเป็นศูนย์กลางของความสามารถทางภาษา และอิทธิพลของพันธุกรรมจะมีผลต่อพันธุกรรมจะมีผลต่อพัฒนาการทางภาษาของมนุษย์ แต่ก็ไม่ได้ปฏิเสธความสำคัญของกระบวนการการเรียนรู้จากผู้อื่นในสังคมเพื่อการใช้ภาษา

2. Skinner กับทฤษฎีการเรียนรู้ภาษามีความเห็นว่ายวาทะของสิ่งแวดล้อมและสังคมก่อให้เกิดความสามารถทางภาษาที่แตกต่างกันในมนุษย์ ซึ่งได้รับการถ่ายทอดทางพันธุกรรม และมีความเชื่อว่าการให้เด็กได้รับการเสริมแรงจะช่วยให้เด็กมีความสามารถทางภาษาได้เร็วขึ้น (อ้างใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2534, หน้า 80-81)

นอกจากนี้ยังมีนักจิตวิทยาการศึกษาและนักปราชญ์การศึกษา ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กไว้ดังนี้

Skinner ได้เน้นถึงการเสริมแรง (Reinforcement) ว่าเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ โดยกล่าวว่า “พฤติกรรมใดก็ตามถ้าได้รับการเสริมแรง พฤติกรรมนั้นก็มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นซ้ำๆ อีก ส่วนพฤติกรรมใดที่ไม่ได้รับการเสริมแรง พฤติกรรมนั้นก็จะค่อยๆ ลดลงและเลือนหายไปไปในที่สุด”

Thorndike ได้เน้นความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (Stimulus) กับการตอบสนอง (Response) โดยเชื่อว่าการเรียนรู้เบื้องต้นของสิ่งมีชีวิตไม่ว่ามนุษย์หรือสัตว์จะใช้วิธีการเรียนรู้แบบลองผิดลองถูก (Trial and Error) ซึ่งสรุปเป็นกฎการเรียนรู้ได้ 3 ข้อ คือ กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) กล่าวถึงสภาพความพร้อมของผู้เรียนทั้งร่างกายและจิตใจที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ โดยเชื่อว่าการเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพมากที่สุด เมื่อผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียน กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) กล่าวถึงการฝึกหัดทำซ้ำบ่อยๆ เพื่อไม่ให้ลืม โดยเชื่อว่าการเรียนรู้จะได้ผลต้องอาศัยการฝึกหรือทำซ้ำเสมอเพราะการฝึกฝน จะทำให้พันธะ (bond) ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองมั่นคงขึ้น กฎแห่งความพึงพอใจหรือกฎแห่งผล (Law of Effect) กล่าวถึงผลที่ได้รับเมื่อแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ว่าถ้าได้รับผลที่พึงพอใจ ผู้เรียนย่อมอยากเรียนรู้อีก (อ้างใน พงษ์พันธ์ พงษ์โสภณ, 2542, หน้า 102-105 และ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2534, หน้า 52-56)

Bloom ได้อธิบายการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ อุปกรณ์การสอน (Instructional Material) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย กระบวนการสอนของครู (Teaching Process) เป็นวิธีการถ่ายทอดความรู้ของครูที่เหมาะสม กระบวนการของผู้เรียนในการเรียนการสอน

(Student Processing of Instruction) สภาพแวดล้อมทางบ้านและการยอมรับของสังคม (Home Environment and Support System) (อ้างใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2534, หน้า 29-35)

Gary and Kingsley (อ้างใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2534, หน้า 28) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้มีลักษณะ 3 ประการ คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากมีแรงจูงใจหรือมีวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ที่เกิดจากการตอบสนองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือการแก้ปัญหาและการเรียนรู้ที่เกิดจากการตอบสนองที่กระทำจนเป็นนิสัย

Watson กล่าวว่า พฤติกรรมที่พึงปรารถนาเกิดขึ้นได้ด้วยการวางเงื่อนไขโดยใช้สิ่งเร้าช่วยประกอบการสอน เช่น เด็กชอบเล่น ถ้านำเอาการเล่นเกมมาเป็นสิ่งเร้าใจสอนภาษาไทย จะทำให้เด็กชอบเรียนภาษาไทยและเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น เมื่อเด็กเล่นเกมแล้วก็ยังทำให้นักเรียนชอบภาษาไทยอยู่และเกิดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา (อ้างใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2534, หน้า 27-101)

จากแนวคิดทฤษฎีของนักการศึกษาและนักจิตวิทยาการศึกษาข้างต้น พอสรุปได้ว่าการเรียนรู้ของเด็กขึ้นอยู่กับสภาพร่างกาย สมอง ความพร้อม สิ่งแวดล้อมและสภาพสังคม รวมทั้งการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง ตลอดจนกระบวนการสอนของครู อุปกรณ์การสอน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจากข้อคิดดังกล่าวผู้ศึกษาคิดว่าในการสอนเกี่ยวกับการเขียนสะกดคำยาก ถ้าเราจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำเกมมาใช้ประกอบการสอนจะช่วยทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาขึ้นในทุกๆด้าน เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว และทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ภาษาได้มากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปรียานุช ชีววิทยานันท์ (2536) ได้ศึกษาผลของการใช้เกมการแข่งขันเป็นทีมที่มีต่อการเรียนทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังและการพูดของนักเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพชรชาย โขคประเสริฐ (2534) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความคงทนในการจำ และเจตคติของนักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์โดยมีเกมประกอบการสอน และไม่มีเกมประกอบการสอน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการทดลองเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียน โดยมีเกมประกอบการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความคงทนในการจำแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ สูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยวิธีปกติ

อัญชลี สุคนธา (2527) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้เกมประกอบการสอนกับการสอนแบบธรรมดาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่เรียนโดยใช้เกมประกอบการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างจากกลุ่มที่เรียนโดยวิธีสอนแบบธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมยา อินทรสัมพันธ์ (2544) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยการแข่งขันเป็นทีม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกกลุ่มหลังการเรียนโดยการแข่งขันเป็นทีมสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีผลสรุปดังนี้คือ กลุ่มเก่ง ก่อนเรียนร้อยละ 61.00 หลังเรียนร้อยละ 81.50 กลุ่มปานกลาง ก่อนเรียนร้อยละ 37.05 หลังเรียนร้อยละ 62.95 กลุ่มอ่อน ก่อนเรียนร้อยละ 34.50 หลังเรียนร้อยละ 47.50

แวววดี ปัญญาเรือง (2538) ได้ศึกษาผลของการใช้เพลงและเกมเพื่อฝึกอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีข้อบกพร่องในการอ่านออกเสียงคำ ร ล ว ควบกล้ำ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 90.80 มีความสามารถในการอ่านคำออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำ ได้ถูกต้อง มีคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์หลังการฝึก ร้อยละ 90.87 สูงกว่าเกณฑ์การประเมินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน และมีความคิดเห็นชอบและพอใจในการใช้เพลงและเกมเพื่อฝึกอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำ ในระดับมาก

สมพร ปัญญาเหล็ก (2540) ได้ศึกษาการใช้เกมคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ และเพื่อเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการใช้เกมคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า เกมคณิตศาสตร์สามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ทั้ง 7 ด้าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้อย่างมีประสิทธิภาพใน 3 องค์ประกอบ คือ ความคล่องแคล่วในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความคิดริเริ่ม นักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียนและกล้าแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการใช้เกมคณิตศาสตร์สูงกว่าการใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อมรรัตน์ อุ่นเรือน (2545) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้เกมการแข่งขันเป็นทีมกับนักเรียนที่เรียนแบบปกติ และเปรียบเทียบคะแนนการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อนก่อนและหลังเรียนโดยใช้เกมการแข่งขันเป็นทีม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้เกมการแข่งขันเป็นทีมมีผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มเก่ง และกลุ่มอ่อน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการเขียนสะกดคำภาษาไทยก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มปานกลางมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการเขียนสะกดคำภาษาไทยก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การใช้เกมเข้าไปประกอบในกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผลดังนี้คือ การเรียนของนักเรียนจะอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าการสอนโดยไม่ใช้เกมประกอบการเรียน จึงนับว่าเกมประกอบการสอนมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมากที่จะช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น